

Παπαρουσιώτικοι αντίλαλοι

Τρίμηνη έκδοση του Συλλόγου Παπαρουσιωτών Ευρυτανίας
Γραφεία: Κυκλάδων 86 Πετρούπολη 13232, τηλ.: 210-5018876
Αρ. φύλλου 37 • Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος 2015

Η ιστοσελίδα του Συλλόγου: www.paparousi.gr • Το e-mail του Συλλόγου: info@paparousi.gr

... πρέσβευε υπέρ ἡμῶν

Κάθε Αύγουστο η Εκκλησία εορτάζει με πνευματική ευφροσύνη και λατρευτική λαμπρότητα την **Κοίμηση και τη Μετάσταση της Υπεραγίας Θεοτόκου**. Καμία γυναίκα δεν αξιώθηκε στον κόσμο τη μέγιστη τιμή της αγίας Παρθένου της Ναζαρέτ, που έγινε μητέρα του Θεού στη γη. Οι γενεές των ανθρώπων μακαρίζουν τη Θεοτόκο, που είναι «το αμόλυπτον της παρθενίας κειμήλιον», καθώς την εγκωμιάζει ο άγιος Πρόκλος. Η Εκκλησία εφύλαξε τους ωραιότερους ύμνους για την Παναγία και κάθε ψυχή χριστιανού στρέφεται πάντα με εμπιστοσύνη προς τη μητέρα του Κυρίου. Είναι ακριβώς η μητέρα, και στο πανάγιο πρόσωπό της βλέπει ο κάθε πιστός τη δική του μητέρα, τη γυναίκα που τον έθρεψε στα σπλάχνα της, και τον θήλασε το γάλα της, που τον κράτησε στα χέρια της, που τον προστάτησε στην αγκαλιά της. «...μητρῶαν ἔχουσα πρὸς τὸν Θεόν τὴν ἰσχύν, καὶ τοῖς καθ' ὑπεροχὴν ἁμαρτάνουσι καθ' ὑπερβολὴν τὴν συχωρήσιν ἑξάνυει».

Εμείς και αυτόν τον Αύγουστο, με στραμμένα τα βλέμματα στη χάρη Της, σας προσκαλούμε στις 23 Αυγούστου, ημέρα γιορτής της Παναγίας της Προυσιώτισσας, να ανταμώσουμε στο ομώνυμο εκκλησάκι Της στο χωριό μας. Μια ξεχωριστή γιορτή σας περιμένει, όπου θα φροντίσουμε το τραγούδι να έχει τον κύριο λόγο.

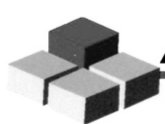
Επίσης, σας ενημερώνουμε ότι συζητούμε επιπλέον εκδηλώσεις μουσικές και μορφωτικές που θα οριστικοποιηθούν μετά την έκδοση της εφημερίδας μας. Για ενημέρωση απευθυνθείτε στα μέλη του Δ.Σ.

ΓΕΦΥΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ Παρελθόν, παρόν και μέλλον

Στις 24 Απριλίου 2015 οργανώθηκε μία σημαντική ημερίδα στο Καρπενήσι με βασικό στόχο τη γνωριμία του κοινού με τα σημαντικά γεφύρια του τόπου. Στην ημερίδα ο πολιτικός μηχανικός κ. **Νίκος Χαντζόπουλος** έκανε τεχνική ανάλυση των επιμέρους χαρακτηριστικών ενός πέτρινου γεφυριού και συγκεκριμένα του πέτρινου γεφυριού στη βρύση της Κούκιας, πάνω

στο οποίο ένας γερμένος πλάτανος ετοιμάζεται να πέσει. Ο καταγόμενος από το Παπαρούσι κ. **Νίκος Αντωνόπουλος**, ο οποίος εδώ και δεκαετίες έχει αφοσιωθεί στην έρευνα και μελέτη των γεφυριών του τόπου μας, τόνισε ότι στον νομό μας σώζονται 50 γεφύρια και αναφέρθηκε στα σημαντικότερα. Ο φυσιοδίφης κ. **Ηλίας Τσέλιος** παρουσίασε στο κοινό εντυπωσιακές φωτογραφίες από τα γεφύρια, που έχει επισκεφθεί μέχρι σήμερα, εικόνες που απεικονίζουν το μεγαλείο των κατασκευών του ανθρώπου, της αντοχής τους στο χρόνο, το σμίξιμό τους με τη φύση, αλλά και συχνά τη βανάυση ανθρώπινη παρέμβαση ή και παντελή αδιαφορία.

ΔΟΥΚΑΣ

Μεσιτικό Γραφείο

από το 1952

ΑΓΟΡΕΣ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ - ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ

Δούκας Γ. Κωνσταντίνος

25ης Μαρτίου 133, Πετρούπολη, Τ.Κ. 13231
Τηλ./Fax: 210 50 12 429, Κιν.: 6944 617977
e-mail: kdou50@otenet.gr

Το γράμμα του εκδότη

Αγαπητοί μου βρισκόμαστε ήδη στον 10^ο χρόνο από την ανασύσταση του Συλλόγου μας την άνοιξη του 2006. Μία πολιτιστική έκρηξη έγινε στο Παπαρούσι. Παράλληλα με τις ποικίλες δράσεις, τα εκάστοτε Δ.Σ. του Συλλόγου μας υπηρέτησαν σωστά, χωρίς να ενταχθούμε σε ομάδες επιρροών και σκοπιμοτήτων, τον μακρόπνοο στόχο της δημιουργίας πολιτιστικής βάσης στο χωριό. Και παρά τη λασπολογία και τις λίγες συνδρομές των χωριανών προχωρήσαμε με προσοχή, τόλμη και σκληρή εργασία την επισκευή στο κτίριο του «Σπιτιού του παπά».

Σήμερα κατηγορούμαστε, γιατί δεν το έχουμε τελειώσει, από εχθρούς και φίλους. Και επιπλέον ακούσαμε την κρίση, ότι η ύπαρξη του Συλλόγου διχασε το χωριό. Δηλαδή το χωριό ήταν μια χαρά και τα τελευταία 10 χρόνια ο Σύλλογος προκάλεσε ταραχές στην ησυχία του και στην απομόνωσή του. Παραβλέπεται παντελώς το γεγονός της ειλικρίνειας, της διαφάνειας στις ενέργειές μας, της δημιουργίας οραματισμού στους νέους και το ότι δώσαμε μεγάλη προτεραιότητα στις συλλογικές εθελοντικές προσπάθειες. Και αποσιωπούνται οι τρομερές αλλαγές που έγιναν στην ζωή του χωριού. Και φταίμε, γιατί δεν τα κάναμε όλα και όπως τα ήθελε ο καθένας. Χωρίς αυτός ο καθένας να κάνει την αυτοκριτική του για το τι προσέφερε αυτός στην μεγαλειώδη και κοπιαστική προσπάθεια των ελαχίστων, που εργάστηκαν με αυταπάρνηση. Και κυρίως στην ανάγκη για εισροή εισφορών στον Σύλλογο για να δρομολογούνται σταθερά οι δράσεις του.

Αγαπητοί μου οι σημερινές εφιαλτικές οικονομικές συνθήκες δεν συνάδουν με αυτές τις συμπεριφορές

και απόψεις. Εκτός εάν όλοι αυτοί, που σκέφτονται έτσι, πιστεύουν ότι το χωριό μας, το Παπαρούσι Ευρυτανίας, μπορεί να εξαιρεθεί από την υπόλοιπη κοινωνία και το γίνεσθαι στο χωριό έχει τους δικούς του κανόνες, όπως είχε παλαιότερα και ότι ο Σύλλογος έφερε «τα καινά δαιμόνια».

Στις μέρες μας στο κάθε τραπέζι συζήτησης σε αυτό το μικρό χωριό πρέπει να υπάρχει ως θέμα η επικείμενη εξασθίωση της Ελλάδας, ο φόβος της συρρίκνωσης των εδαφών της και κυρίως η θρησκευτική, η πολιτισμική και η εθνική αλλοίωσή της. Οφείλουν να σταματήσουν οι μικρότητες, οι κακολογίες, οι αδιαφορίες και οι προχειροδουλειές. Και θυμίζουμε ξανά αυτό, που ξαναγράψαμε: «Ο καθένας από εμάς κουβάλα την Ελλάδα στην πλάτη του».

Το Παπαρούσι αλλάζει. Έχει χαράξει πορεία προς το μέλλον. Έχουν γίνει τόσα πολλά, που δεν μπορεί πλέον κανείς να μοιραστεί. Τώρα είναι ώρα για ενότητα. Ας οδηγηθούμε ομαλά στο τέλος της διαδρομής. Η ευημερία όπως και η Δημοκρατία κατακτώνται με πολύ δουλειά. Δεν χαρίζονται από κανέναν. Ό,τι κακό έχει ορθώσει το ανάστημά του μπροστά – καιρό τώρα – ας το παραμερίσουμε άμεσα. Αδελφωμένοι ας πάμε μπροστά!

Υ.Γ. Σας περιμένουμε στις καλοκαιρινές μας εκδηλώσεις για να μοιραστήσουμε ευχάριστες ώρες συζήτησης, ψυχαγωγίας, σχέδια και νέες εμπειρίες!!! Καλό και ευλογημένο καλοκαίρι.

Π. Βλασόπουλος

Ο Σύλλογος τολμά και προτείνει:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ (2014-2019)

Στα πλαίσια της σύνταξης του πενταετούς επιχειρησιακού προγράμματος του Δήμου Καρπενησίου τον Ιανουάριο του 2015 καταθέσαμε τις προτάσεις μας, ως πολιτιστικές φορέας του χωριού, αναφορικά με τις δράσεις και τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν στην περιοχή του Παπαρουσίου, μέσα στην επόμενη πενταετία, σύμφωνα με τις ανάγκες των κατοίκων και τις προτεραιότητες για την τοπική ανάπτυξη της περιοχής. Θεωρούμε ότι, είναι απαραίτητο να ενημερωθούμε όλοι μας, για να γίνονται ουσιαστικότερες συζητήσεις για το χωριό μας, να ενεργοποιείται το ενδιαφέρον όλων για τον τόπο μας, έτσι ώστε να αναπτύσσονται εποικοδομητικές απόψεις. Οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου και οι τοποθετήσεις οι δικές μας έχουν ως εξής:

1. Ποια νομίζετε ότι είναι τα σημαντικότερα προβλήματα της περιοχής μας;

1^ο Η απομόνωση του χωριού. Η βελτίωση και ασφαλτόστρωση του δρόμου από τον ποταμό Μέγδοβα. Η πρόσβαση σε όμορα χωριά θα γίνει ευκολότερη.

2^ο Η αδιαφορία προς τα απομεινάρια των προγόνων. Επιτακτική ανάγκη η αξιοποίηση των 2 τοξωτών γεφυρών, βρυσών και δαντελωτών μονοπατιών του χωριού.

3^ο Η ερημοποίηση των κάποτε καλλιεργήσιμων εκτάσεων της περιοχής. Η μετατροπή των αγρών σε δασικές εκτάσεις.

4^ο Το άνοιγμα προς τους άλλους. Δυσκολία αποδοχής επισκεπτών και εγκατάλειψη παραδοσιακών τρόπων φιλοξενίας.

5^ο Το λειψόν ενδιαφέρον των υπηρεσιών του νομού με το πρόσχημα των λίγων κατοίκων.

6^ο Η μη διεξαγωγή τακτικών συνελεύσεων στον τόπο για την αναφορά των προβλημάτων που αναφέρονται.

2. Κατά την άποψή σας ποιες παρεμβάσεις (έργα ή ενέργειες) πρέπει να γίνουν για:

Α. Την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος & τη βελτίωση της ποιότητας ζωής (π.χ. χώροι πρασίνου, καθαριότητα, στάθμευση, διαχείριση απορριμμάτων, ύδρευση, αποχέτευση, αστική ανάπτυξη, πολεοδομία, υποδομές και τεχνικά έργα, κ.λ.π.)

1^ο Άμεση τοποθέτηση 2 μπλε κάδων για ανακυκλώσιμα υλικά. Δημιουργία οικολογικής συνείδησης με την βοήθεια δράσεων ομάδων του Καρπενησίου, όπου έχει αναπτυχθεί ανάλογη παιδεία.

2^ο Ανάληψη πρωτοβουλιών από το Δήμο Καρπενησίου για την αξιοποίηση των χέρσων εκτάσεων που έχουν εγκαταλειφθεί και αγνοείται σταδιακά το ιδιοκτησιακό καθεστώς.

3^ο Εκπόνηση μελέτης για την ασφαλτόστρωση του δρόμου των 4 χλμ. προς τη γέφυρα του Μέγδοβα. Σταδιακή εκτέλεση των τεχνικών έργων του δρόμου.

4^ο Σηματοδότηση των διασταυρώσεων του χωριού. Προηγείται η τοποθέτηση πινακίδων στους δρόμους που οδηγούν προς το χωριό.

5^ο Προτροπή για ανάληψη των ευθυνών που αναλογούν στους κατοίκους περιουσίας για επαναφορά ζημιωμένων καταστάσεων στις υποδομές του τόπου. (π.χ. πεσμένα τοιχία).

Β. Την ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής και των υπηρεσιών παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού (π.χ. βελτίωση υπηρεσιών, ανάπτυξη νέων υπηρεσιών, έλλειψη σχετικών υποδομών, κλπ.)

1^ο Ενεργότερη συμβολή του Δήμου για τη δημιουργία του καφενείου και του μικρού ξενώνα στο χωριό.

Δημιουργία περαιτέρω χώρων φιλοξενίας

2^ο Δημιουργία μικρού αθλητικού κέντρου και παιδικής χαράς στα 2 διαμερίσματα του χωριού.

3^ο Συχνότερες επισκέψεις γι�τρών και υπαλλήλων της «Βοήθειας στο σπίτι».

4^ο Ενημερωτικές ομιλίες και δράσεις εθελοντικών ομάδων. Η δημιουργία εθελοντικής συνείδησης είναι ζωτική για τον τόπο.

5^ο Τακτικότερη συγκοινωνία του χωριού με το Καρπενήσι και επέκτασή της προς άλλα χωριά όπως Στένωμα, Προύσος, Δομνίστα, έστω για τους καλοκαιρινούς μήνες.

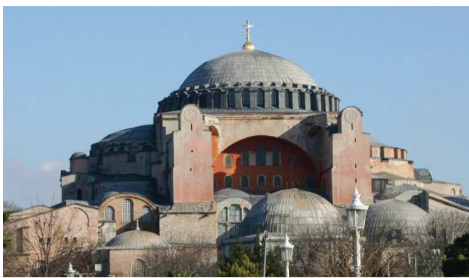
Γ. Την οικονομική ανάπτυξη και απασχόληση (π.χ. βελτίωση υπηρεσιών, ανάπτυξη νέων υπηρεσιών, ενίσχυση τοπικών προϊόντων, ενίσχυση της επιχειρηματικότητας κλπ.)

1^ο Θα ωφελούσε πολύ η δημιουργία εναλλακτικού πιο σύντομου δρόμου προς Φραγκίστα, Στένωμα, Στεφάνι και Φιδάκια για να υποβοηθηθεί ο αγροτουρισμός και η αγροκτηνοτροφία που αφθονούσε στην περιοχή.

2^ο Παρότρυνση των νέων για μελέτη της χλωρίδας και πανίδας του τόπου. Σταθερά επαναλαμβάνόμενες ενημερώσεις των κατοίκων για τις δυνατότητες αξιοποίησης της γης και των προϊόντων που άμεσα μπορούν να αναπαραχθούν, όπως ρίγανη, τσάι, μούρο, καρούδια, κάστανα, αυγά, κουνέλια, κότες κ.ά.

3^ο Έμπρακτη ενίσχυση κάθε νέας επαγγελματικής προσπάθειας στην περιοχή. Πάταξη και αποτροπή τυχόν **Συνέχεια στην 3η σελ.**

Η 29η Μαΐου 1453 είναι ημέρα πένθους για τον Ελληνισμό, διότι κατ' αυτήν έπεσε η Πόλη, η δεύτερη ιστορική πρωτεύουσά του, μετά την Αθήνα, και άρχισε η μακρόσυρτη νύχτα της δουλείας. Εξ ίσου, όμως, αποφράς για το Γένος μας είναι και η 13η Απριλίου 1204, διότι κατ' αυτήν έπεσε η Πόλη στους Φράγκους της Δ' Σταυροφορίας.

Οι δύο αυτές αλώσεις και οι συνέπειές τους σφράγισαν αμετάκλητα την αυτοκρατορία της Ν. Ρώμης και την μετέπειτα πορεία του Γένους μας.

1. Υπάρχει γενετική μεταξύ των δύο αλώσεων. Από το 1204 η Πόλη και σύνολη η αυτοκρατορία της Νέας Ρώμης η Ρωμανία, όπως είναι το αληθινό από τον δ' αιώνα όνομά της, δεν μπόρεσε να ξαναβρεί την πρώτη της δύναμη. Το φράγκικο κτύπημα ήταν τόσο δυνατό, ώστε έκτοτε η Νέα Ρώμη - Κωνσταντινούπολη ήταν «μία πόλη καταδικασμένη να χαθεί». Από το 1204 μέχρι το 1453 η αυτοκρατορία μας διανύει περίοδο πολιτικής παρακμής και πτωχική πορεία.

Οι εξελίξεις στο εσωτερικό της συρρικνωμένης πια αυτοκρατορίας οδήγησαν στην αποδυνάμωση και βαθμιαία αποσύνθεσή της: εμφύλιοι πόλεμοι του 14ου αιώνα, διεξόδυση των Οθωμανών ως μισοφρόνων στη ζωή της και επεκτατική πορεία τους στην χερσόνησο του Αίμου (από το 1354), πολιτική και οικονομική διάλυση, δημογραφική συρρίκνωση, άστοργη και αφιλόνη πολιτική των αυτοκρατόρων, δυσβάστακτη φορολόγηση (δημιουργία οικονομικής ολιγαρχίας σε βάρος των μικροκαλλιεργητών) και κυρίως θεολογικές - πνευματικές και άλλες ιδεολογικές αντιθέσεις (πνευματικά αίτια), το τραγικότερο ρήγμα στο σώμα του Γένους. **Ενωτικοί και ανθενωτικοί οδηγήθηκαν σε σύγκρουση οριακή.** Οι πρώτοι αναζητούσαν στηρίγματα για το κλονιζόμενο Γένος προς δύο κατευθύνσεις: στην κλασική αρχαιότητα, με άρνηση της προτεραιότητας της Ορθοδοξίας, και στην Δύση, με την οποία συγγενεύαν, λόγω της κοινής ιδεολογίας και νοοτροπίας. Οι δεύτεροι (Κληροί, Μοναχοί, ευρύ λαϊκό στρώμα) - όχι λιγότερο Έλληνες από τους πρώτους - διατηρούσαν την ιστορικά εδραιωμένη (και μάλιστα μετά το 1204) δυσπιστία προς τη Δύση, διότι γνώριζαν καλά την θεολογική, εκκλησιολογική και κοινωνική αλλοτρίωση της (ρατσιστική φεουδαρχία). Έτσι διαμορφώθηκαν η Ανατολική και η Δυτική Παράταξη, που με άλλα ονόματα υπάρχουν μέχρι σήμερα: Παραδοσιακοί-φιλελευθέροι, εκσυγχρονιστές, αντιευρωπαϊστές - ευρωπαϊστές. **Πρέπει όμως να λεχθεί, ότι και οι Ανθενωτικοί είναι ενωτικοί, αλλά με βάση την ελληνορθόδοξη παράδοση και πίστη.**

Η τακτική δε των Πατών ήταν ακόμη σαφέστερη: η οποιαδήποτε βοήθεια αποσκοπούσε στην καθολική υποταγή της Ελληνικής Ανατολής. Η στάση των Ανθενωτικών όμως ήταν ρεαλιστική, διότι και αν ακόμη αποκρούονταν οι Οθωμανοί, το εξασθενημένο «Βυζάντιο» θα επιβίωνε μεν, αλλά κατά πάσαν πιθανότητα θα είχε ήδη μεταβληθεί σε εξίσου αξιοθρήνητο προτεκτοράτο.

Η αντίσταση των βυζαντινών Πατέρων μας στους Οθωμανούς εισβολείς επιβεβαιώνει και συνεχίζει την μόνιμη ανά τους αιώνες ελληνική πράξη και στάση. Ο αυτοκράτορας της οδύνης Κωνσταντίνος ΙΑ' Παλαιολόγος (1403 - 1453) αναδείχθηκε νέος Λεωνίδας του Έθνους. Το δικό του «Μολών λαβέ» εκφράστηκε με τα λόγια: «Το την Πόλην σοι δούναι ουκ εμόν εστιν... Κοινή γαρ γνώμη πάντες αυτοπροαιρέτως αποθανούμεν και ου φεισόμεθα της ζωής ημών». Με βάση τα αγιολογικά κριτήρια της Ορθοδοξίας δεν μπορεί μεν να αναγνωρισθεί ως άγιος της πίστεως, είναι όμως αναμφισβήτητος ήρωας του Έθνους, ως εθνομάρτυρας, όπως άλλωστε και επαξίως τιμάται.

2. Παρά τις δύο αλώσεις (και ουσιαστικά διαλύσεις της) η Αυτοκρατορία της Νέας Ρώμης δεν πέθανε. Θα συνεχίσει να ζει, παρατείνοντας την ιστορική της πορεία, στα όρια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, ως ορθόδοξη (ρωμαϊκή εθνότητα), ως Ορθόδοξο εκκλησιαστικό κράτος του Χριστιανικού Έθνους.

Η επιβίωση του Γένους ήταν το θαύμα του ελληνορθόδοξου (ρωμαϊκού) ψυχισμού. **Με τη δεύτερη άλωση αρχίζει για το Γένος**

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗΝ ΑΛΩΣΙΝ; Του πρωτοπρεσβυτέρου π. Γεωργίου Μεταλληνού

περίοδος μακράς δοκιμασίας. Αν οι ψυχικές και πνευματικές δυνάμεις του δεν ήταν ακμάειες, είναι αμφίβολο, αν θα μπορούσε το Γένος να ξεπεράσει τις συνέπειες της Πτώσης, όπως συνέβη με άλλους Λαούς στην Ιστορία. Η εμμονή όμως, στην Ορθόδοξη Παράδοση και μέσω αυτής και στην Ελληνικότητα, διατήρησε το Γένος ενωμένο με τις ζωτικές πηγές του. Όπως δε έχει επισημανθεί πολύ ορθά, ενώ πολιτικά μετά το 1204 η Αυτοκρατορία φθίνει και καταντά σκιά του εαυτού της, πνευματικά σημειώνει μεγάλη ακμή και κορύφωση της αγιοπαιτερικής παραδόσεως (Ησυχαστική Κίνηση), που ζωογονούσε το Γένος και ενίσχυε τις πνευματικές του αντιστάσεις.

Στην διάρκεια της δουλείας [των Ρωμίων] η Ορθόδοξη Πίστη ήταν κάτι παραπάνω από θρησκευτικό δόγμα. Ήταν το πνευματικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο εκφραζόταν η εθνική τους συνείδηση, ολόκληρος ο κόσμος τους, που έκλεινε μέσα του το ένδοξο παρελθόν και τις ελπίδες απολυτρώσεως. Ο Ιωάννης Καποδίστριας ομολογούσε ότι η χριστιανική θρησκεία συντήρησε στους Έλληνες και γλώσσα και Πατρίδα και αρχαίες ενδόξους αναμνήσεις και ξαναχάρισε σ' αυτούς την πολιτική ύπαρξη, της οποίας είναι στύλος και εδραίωμα.

Η Ορθόδοξη πίστη του Γένους ως εμμονή στην αποστολικοπαιτερική παράδοση, επούλωνε τις πηγές και γεννούσε παρηγορία και ζωτικές δυνάμεις. Ό,τι είχε συμβεί ήδη με τις ελληνικές πόλεις - κράτη, όταν υποτάχθηκαν στην Ρώμη, επανεληφθη και μετά το 1453. Η Πόλη έπεσε, αλλά η Ρωμανία /Βυζάντιο δεν χάθηκε. Ο ρωμαϊκός βίος και πολιτισμός συνέχισαν να ζουν με ένα τρόπο υπέρβιου λιγότερο μεν φαντασμαγορικό, αλλ' εξίσου ρωμαλέο και δημιουργικό. Η πραγματικότητα αυτή γέννησε την αισιόδοξη διάθεση, που σαρκώθηκε στην ποντιακή μούσα: «Η Ρωμανία κι αν επέρασεν, ανθεί και φέρεει κι άλλο!» Η απώλεια της ανεξαρτησίας του Γένους δεν σήμανε έλλειψη αυτοτέλειας - και διοικητικής ακόμη - στα όρια μιας οργανωμένης κοινωνίας, την οποία εξασφάλιζε η Εθναρχούσα Εκκλησία, ως κεφαλή της ορθόδοξης εθνότητας.

3. Ο μόνος θεσμός της Βυζαντινής παραδόσεως, που έμεινε σχεδόν άθικτος ήταν η εκκλησία. Ο πρώτος Πατριάρχης μετά την Άλωση Γεννάδιος Σχολάριος ανακηρύχθηκε εθνάρχης, η ανώτατη δηλαδή γι' αυτούς εκκλησιαστική και πολιτική αρχή. Το ίδιο έγινε, βέβαια, και στις άλλες εθνότητες (τουρκική, αρμενική και εβραϊκή). Το μητροπολιτικό σύστημα της Ορθοδοξίας προσέφερε ένα τέλειο και επί αιώνες δοκιμασμένο αποκεντρωτικό διοικητικό σύστημα. Ο θεσμός της Εθναρχίας και η λειτουργία των προνομίων αποδείχθηκαν για το Γένος ευεργετικά, συμβάλλοντας στην επιβίωση και ιστορική συνέχεια του. Από άποψη εδαφική, η Οθωμανική Αυτοκρατορία συνέχιζε την Χριστιανική. Πνευματικά όμως και πολιτιστικά, αλλά και πολιτικά, την συνέχισε η Εθναρχία. Άμεσος «πολιτικός κυρίαρχος, αυθεντής και αυτοκράτωρ δεσπότης» των Ρωμίων (Ορθοδόξων) δεν ήταν ο Σουλτάνος, αλλ' ο Οικουμενικός Πατριάρχης. Εξω από την Εθναρχία οι Ρωμηοί θα έμεναν όχι μόνο θρησκευτικά, αλλά και πολιτικά ακέφαλοι, απροσανατόλιτοι και απροστάτευτοι, με κίνδυνο να κατακλυσθούν από τα κύματα των ποικίλων ηθικών και υλικών καταπιέσεων του περιβάλλοντός των. **Με την πολιτική οργάνωση της Εκκλησίας διαμορφώθηκε θαμναία το νέο καθεστώς της Χριστιανικής Ανατολής, «Βυζάντιο μετά το Βυζάντιο».** Η συσπείρωση του Γένους στο φυσικό του από αιώνων σώμα, το εκκλησιαστικό, πέτυχε την διάσωση των δυνάμεών του. Ο δε Ελληνισμός το βασικό στοιχείο του ρωμαϊκού μιλτετιού, έμεινε συμπαγές και ιδιαίτερο σώμα, σε μια υπερεθνική ενότητα με τις άλλες εθνότητες - λαότητες της Βαλκανικής, οι οποίες μέσα στην Εθναρχία ξεπέρασαν την μετά το 1204 κατάτμησή τους.

Η Εθναρχία έδωσε στην Ρωμηοσύνη μεγαλύτερη ενότητα και συνοχή. Και αυτοί οι αμείλικτοι εχθροί της, οι Φράγκοι, θα την βλέπουν συνεχώς ζωντανή και γι' αυτό επικίνδυνη, εμποδίζοντας με κάθε τρόπο την ανύστασή της.

4. Οι αλώσεις του 1204 και του 1453 απειλούσαν γεωγραφικά σύνολα και προκάλεσαν δουλείες σωματών. Η ψυχή και το φρόνημα του Γένους - Έθνους έμειναν αδούλωτα και γι' αυτό επιβίωσαν, κατορθώνοντας να φθάσουμε στο 1821, έστω και αν δεν ολοκληρώθηκαν με αυτό οι στόχοι του Γένους - Έθνους, που ήταν και η πολιτική ανύσταση της αυτο-

κρατορίας. **Λέμε «πολιτική», διότι πνευματικά και συνειδησιακά η αυτοκρατορία επιβιώνει μόνιμα μέσα στην ορθόδοξη εκκλησιαστική λατρεία.**

Σήμερα όμως τα σύνορά μας θρίσκονται μέσα στην ψυχή μας. Δεν είναι κυρίως γεωγραφικά, αλλά πνευματικά και συνειδησιακά, όπως ελέχθη. Η ψυχή μας απειλείται με νέα μεγάλη άλωση, την Τρίτη και αποφασιστικότερη, που ίσως αποδειχθεί και τελεσίδικη. Η Υπερδύναμη της Νέας Εποχής με όλες τις συνιστώσες της έχει αποδείξει «καθολική μας μητρόπολη» και μόνιμο σημείο αναφοράς καθορίζοντας σύνολο τον εθνικό μας βίο, και αυτό το φρόνημά μας με την εξω-προσδιοριζόμενη παιδεία.

Από την ίδρυση του Ελληνικού Κράτους (συμβατικά το 1830) οι εκδυτικισμένοι ευρωπαϊστές και γι' αυτό στα Εκκλησιαστικά Ενωτικοί, και, σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα εκσυγχρονιστές (δηλαδή νεωτεριστές και μετανεωτεριστές), φαίνεται ότι έχουν στις αντορθόδοξες πρακτικές τους την «αλλαγή» του Έθνους ως διαστροφή και καταστροφή της ταυτότητάς του. Ήδη οι οπαδοί της Βαυαροκρατίας έβαλαν στο στόχαστρό τους τα Μοναστήρια και τους Μοναχούς. Διότι οι Ευρωπαίοι και ευρωπαϊστές γνωρίζουν καλά, ότι ο χώρος αυτός εξασφαλίζει την συνέχεια της ελληνορθόδοξης παράδοσης και της συνοχής του Έθνους μας. Το πνεύμα του εξευρωπαϊσμού παραμένει έκτοτε συνδεδεμένο

Θλιβερή εικόνα αναπαράστασης της Άλωσης της Πόλης από τους Τούρκους

με τον επαρχιωτισμό και την ηττοπάθεια μπροστά στη Δύση, πολιτικά και θρησκευτικά, δημιουργώντας συνείδηση προτεκτοράτου. Η αδυναμία βιώσεως της ελληνορθόδοξης παράδοσης από εξεωνήμεους Ηγέτες μας εξασθενίζει τις αντιστάσεις τους και τις εκμηδενίζει, οδηγώντας και στην αδυναμία ορθής αποτίμησής του πολιτισμού μας και της ιστορίας μας, με αποτέλεσμα να αιχμαζώνονται για την ταυτότητά τους. Πώς λοιπόν, ν' αγωνιστούν υπέρ του Έθνους και της ελληνορθόδοξης παραδόσεώς του;

Και στις ημέρες μας επιδιώκονται και πραγματοποιούνται, θαμναία, πολιτειακά μέτρα, που αποδομούν όχι μόνο τον εκκλησιαστικό, αλλά και τον εθνικό μας βίο. Τέτοιες επιδιώξεις και αποφάσεις μεταξύ άλλων είναι: Καθαίρεση των θρησκευτικών συμβόλων και εικόνων από όλους τους δημόσιους χώρους. Μεθοδευση της κατάργησης του μαθηματος των Θρησκευτικών, ως και της συρρικνώσεως και τελικά διάλυσης των Θεολογικών Σχολών. Απαίτηση εξαφάνισης κάθε θρησκευτικού περιεχομένου στις εθνικές μας εορτές, αλλά και κατάργησης θρησκευτικών αργιών. Εκδίωξη με νόμο των Κληρικών από τα Σχολεία, τα Νοσοκομεία, τις φυλακές και τα Σώματα των ενόπλων Δυνάμεων, υπονόμευση της βαπτίσεως των ελληνοπαίδων. Επιβολή πολιτικού γάμου, πολιτικής κηδείας, ανηλεής διωγμός κατά της γλώσσας και της ιστορίας μας, θέσπιση της καύσεως των νεκρών και των χριστιανών, επαχθείς φορολογήσεις και περικοπές της μισθοδοσίας των πολιτών και της ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής τους. Σκανδαλώδης αποφυγή εφαρμογής των νόμων και τιμωρησία, με αποτέλεσμα την αύξηση της τρομοκρατίας και παρανομίας, διαβίωση της ανυπαρξίας αποφασιστικής και ορθολογικής μετanasτευτικής πολιτικής, που αποβάνει εις βάρος των Πολιτών της Χώρας μας, αλλά και αυτών των μεταναστών, με την διευκόλυνση της λαθρομετανάστευσης. Μειοδοσία στα εθνικά μας θέματα και απεμπόλιση των εθνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων μας. Αλλοίωση και παραχάραξη της ιστορίας του Έθνους μας και προώθησή της στην εκπαίδευση με τα σχολικά βιβλία. Όχι δηλαδή μόνο η πίστη και ο εκκλησιαστικός μας βίος, αλλά ολόκληρος

ο ελληνορθόδοξος πολιτισμός μας πλήττεται θανάσιμα.

Η εκκλησία δεν θα σημάνει πένθημα τις καμπάνες της, η Πολιτεία δεν θα δώσει αφορμή διπλωματικών παραστάσεων εις την γείτονα «σύμμαχον». Τα κόμματα ήσαν άλλα σύμβολα, άλλα συνθήματα. Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα σχολεία θα πανηγυρίζουν άλλες επετείες, αι πορείαι θα έχουν άλλα λάβαρα, αιτήματα, συνθήματα. Διάφοροι λογοκόποι, ομιλούν δια την παράδοσιν και «για τες ρίζες μας». Αλλά δια την θυσία της 29ης Μαΐου μόνο οι αμφισβητίζονται. Η Μεγάλη Ιδέα αντικαταστάθηκε από την Κοινή Αγορά... Μας έμειναν τα Γράμματα. Και αυτά με την υποβάθμιση της διδασκαλίας των Αρχαίων Ελληνικών επήγαν περίπατον με μίαν συστηματική εκβαράθρωση, η οποία επί του παρόντος αποβλέπει εις την αποκοπή των συγχρόνων Ελλήνων από την γλώσσαν της αρχαιότητας, του Μεσαιωνικού Ελληνισμού και της Εκκλησίας, αργότερον θα ολοκληρωθεί με την εισαγωγή του λατινικού αλφάβητου, δια να γίνωμεν τέλει Ευρωπαίοι εξωτερικώς με όλα τα γνωρίσματα ενός καταρρέοντος κοινωνικού συστήματος, απίστου, αθρήσκου, ραθύμου, δυστυχώς από ανίαν, πλήξιν και από την έλλειψιν του πετρελαίου.

Οι κινήσεις όμως αυτές των αυτοκτονούντων εθνοκτόνων μας ενισχύονται από την Πέμπτη φάλαγγα του εκκλησιαστικού χώρου, τους μεταπαιτερικούς Κληρικούς και κατ' επάγγελμα Θεολόγους, εκπροσώπους της κατά κανόνα αφελληνισμένης και αποχριστιανισμένης πολιτικής ηγεσίας. Η διάσπαση δε της Ιεραρχίας ευνοεί αποφασιστικά την προώθησή και επιβολή των ανατρεπτικών καινοτομιών. Όπως τον 19ο αιώνα, έτσι και σήμερα υπάρχουν, δυστυχώς «υδαρείς» Κληρικοί, συζηματιζόμενοι με τα μέτρα της Πολιτικής Ηγεσίας, για λόγους προοδευτικισμού ή διεκδικήσεως προσωπικών ωφελημάτων. Επειδή δε τα πνευματικά συμπορεύονται πάντοτε με τα πολιτικά και πολιτειακά, πρέπει να υπενθυμίσουμε, ότι η πνευματική και πολιτιστική αποδόμηση του Έθνους έχει σημαντικό αντίκτυπο και στα εθνικά θέματα σε κάθε περίοδο της ιστορίας μας. Και αυτό το ζούμε σήμερα με την νέα κατοχή μας και πάλι από τη Φραγκία, όπως το 1204! Η διαφορά της προόδου σήμερα Τρίτης Αλώσεως από εκείνες του 1204 και του 1453 είναι, ότι τότε ηττηθήκαμε και κατακτηθήκαμε, ενώ σήμερα προχωρούμε στην άλωση με την συγκατάθεσή μας, θεωρώντας την μάλιστα ως σωτηρία!

Οι δύο αλώσεις, η φραγκική και η οθωμανική, δεν άλωσαν την ψυχή και την συνείδηση του Γένους - Έθνους μας. Επιβίωσαμε, διότι η ψυχή μας έμεινε αδούλωτη. Σήμερα όμως πραγματοποιείται - άρχισε ήδη - η Τρίτη άλωση και μάλλον διανύουμε το τελικό στάδιο της. Η άλωση του 1453 αποδείχθηκε ιστορικά μικρής σημασίας έναντι εκείνης του 1204, που ολοκληρώνεται σήμερα. Η Φράγκικη Δύση πήρε επιτέλους τον «Ρεβάνς». Τώρα πραγματοποιεί τον μακράϊων πόθο της, την διάλυση του Έθνους των Ελλήνων. Εντασσόμενοι στην Ενωμένη Ευρώπη, εκάματε τους πανηγυρισμούς, διότι θεωρήσαμε το γεγονός ως σωτηρία μας. Ο Θεός επέτρεψε, γι' αυτό, να μας απογητεύσει η Ευρώπη εκεί, που στηρίξαμε την «πάσαν ελπίδαν» μας, στα οικονομικά. Η ιστορία παίρνει την εκδίκησή της! Ξεχάσαμε τον Θεόν των Πατέρων ημών και πιστεύσαμε στην απολυτοποιημένη «αξία» του οικονομισμού. Δεν ανοίχθηκε καμιά κερκόπορτα, αλλά οι πύλες της ψυχής και καρδιάς μας, για να μας συντρίψει η σημερινή ανθελληνική και ανορθόδοξη Δύση.

Ευτυχώς υπάρχει και η άλλη Δύση, που ποτιζείται από τα νάματα της ελληνικότητας και της Ορθοδοξίας, στο χώρο της έρευνας και της νοσταλγίας. Αλλά, δυστυχώς, δεν είναι αυτή η Δύση, στην οποία πολιτικά «ανήκομεν».

Ευτυχώς, όμως, υπάρχει είναι θέβαιο αυτό και η «μαγιά» του Μακρυγιάννη. Σ' αυτήν ανήκουν όσοι σημερινοί Έλληνες μένουμε πιστοί στην Ορθοδοξία των Αγίων μας και στην δι' αυτών συνεχιζόμενη ελληνικότητά μας. Οι αληθινά πατερικοί Ελληνορθόδοξοι. Αυτοί, με την Χάρη του Τριαδικού Θεού μας, θα αναστήσουν το Έθνος, με κάποιο νέο '21, όταν ο Θεός το επιτρέψει!

ΕΠΙΠΛΑ
Τσουκαλάς
Θεόδωρος

☎ 22370 24174 & 6973 734751
ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΕΦΑΛΟΒΥΣΣΟ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

Δύσκολες εποχές και η όποια οικονομική βοήθειά σας ευπρόσδεκτη και απαραίτητη για την κάλυψη των εξόδων εκδόσεως και κυκλοφορίας της μικρής μας εφημερίδας.

Καταθέσεις λογαριασμών:
Στην Ε.Ε. GR59 0110 1830 0000 1833 7906 574 ETHN GRAA
Στην Αμερική και Αυστραλία ETHN GRAA - 183/379065-74
Στην Ελλάδα: Εθνική 183/379065-74
ALPHA BANK: 449-002101-046090
IBAN: GR35 0140 4490 4490 0210 1046 090
USD ΔΟΛΛΑΡΙΟ ΗΠΑ (για όσους θέλουν να καταθέσουν σε δολάρια ΗΠΑ)
Αριθ. Λογ/σμού: 449-015109-000014
IBAN: GR47 0140 4490 4490 1510 9000 014

BENIOS ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ & ΕΜΠΟΡΙΑ

ΕΙΔΩΝ ΥΠΕΙΝΗΣ-ΓΙΑΚΙΔΙΩΝ ΝΕΡΟΧΥΤΩΝ
ΕΙΔΩΝ ΓΕΡΜΑΝΗΣΗΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ
ΚΑΙΜΑΤΙΣΜΟΥ ΗΛΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Βενίος Αναστάσιος

Α. ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΩΣ 47-ΙΛΙΟΝ, ΤΗΛ: 210 26 20 387 - 210 26 93 445
Fax: 210 26 19 929 - 210 26 28 056,
www.venios.gr, e-mail: venios1@olnet.gr

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ

ΜΟΡΦΕΑΣ

Τσουκαλάς

Κ. Καβάρη 10 ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ
ΤΗΛ: 22370 23341
FAX: 22370 23645
ΚΜ: 6973 734751 & 9
www.morfeast.gr

Αλήθεια, πού διαφωνούμε με τα παιδιά μας; Σε τι δυσκολευόμαστε να συνεννοηθούμε; Δεν μπορούμε να τα πείσουμε να σταθούν κοντά μας, να καθίσουν μαζί μας στο τραπέζι, να μαζευτούν νωρίς το θράδυ, να φορέσουν ένα συμμαζεμένο ρούχο. Ακόμα να στρωθούν σ' ένα επαγγέλμα, να γιορτάσουν μαζί μας μια γιορτή, νάρθουν κάποτε στην εκκλησία, να θρεθούν σε καλύτερες παρέες.

Αυτές και άλλες είναι οι διαφορές με τα παιδιά μας και τα αντίστοιχα παράπονά μας είναι πως δεν κάθονται να βρούμε μαζί τη σωστή συμπεριφορά σαν γονείς με τα παιδιά τους. Προκαταβολικά, θέλω να σας πω, πως δεν θα συνεννοηθούμε ποτέ μαζί τους και άδικα βασανίζομαστε. Άδικα βασανίζομαστε, αλλά δικαιολογημένα προβληματιζόμαστε. Επιμένουμε, δηλαδή, να μην απελπιστούμε κι αυτό είναι μια ηρωική στάση ζωής. Ήρωες πάντα στη ζωή είναι αυτοί, που επιχειρούν να κατορθώσουν τα ακατόρθωτα.

Αν μας ρωτήσουν τα παιδιά μας, γιατί επιμένουμε να ζούμε με τον τρόπο των μεγάλων και δεν επιχειρούμε να τους μιμηθούμε, θα βρεθούμε πράγματι σε δύσκολη θέση. Θα βρεθούμε σε δύσκολη θέση, γιατί θα αναστατωθούμε πολύ σε σχέση μ' αυτό που είμαστε και που ζούμε, για να μιμηθούμε τη ζωή των παιδιών μας. Ύστερα θ' ανακαλύψουμε και ότι δεν θα βγάζουμε το ψωμί μας και θα πεθάνουμε απ' την πείνα κι εμείς και τα παιδιά μας βέβαια.

Πρέπει να παραδεχτούμε ότι και τα παιδιά μας αντιμετωπίζουν παρόμοιους πειρασμούς. Η προσαρμογή τους στον τρόπο ζωής των μεγάλων τα αλλοτριώνει από την αίσθηση της παιδικής ζωής.

Εμείς νοσταλγούμε παλιότερες εποχές, που κράτησαν μέχρι και πριν από έναν αιώνα, εποχές σιωπηρής υποταγής των παιδιών στην εξουσία των γονιών τους και γενικά των μεγάλων. Δεν υπολογίζουμε όμως τη γεωργικοηνοτομική βάση της οικογενειακής ζωής, την απουσία ακόμα αστικών επαγγελμάτων, την απομόνωση των παιδιών στα πλαίσια της οικογενειακής ζωής και κατοικίας, την απουσία των πολλών πειρασμών. Τα κορίτσια μετά την ηλικία των 12 ετών δεν έβγαιναν απ' τα σπίτια ούτε για την εκκλησία. Ανάμεσα στα 12 και στα 14 παντρεύονταν τα κορίτσια και η κοινωνία δεν είχε να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της μόδας, που επηρεάζει σαρωτικά τις γυναίκες.

Απ' το άλλο μέρος, η μοναδική σχεδόν πηγή ενέργειας στην οικονομική ζωή, αλλά και στην ασφάλεια από εχθρούς, ήταν η μυική δύναμη και αυτό βάραινε τους άνδρες κι έτσι οι οικογένειες μετρούσαν με το πόσα ντουφέκια διέθεταν. Σε μία τέτοια κοινωνική δομή ήταν φυσικό να ζούν σ' ένα περιβάριο. Όλ' αυτά ήταν πρακτικά αναγκαία.

Τώρα ζούμε σε άλλες συνθήκες και η αλλαγή των συνθηκών επηρεάζει και τη συμ-

Πως θα συνεννοηθούμε με τα παιδιά μας

Του Κων/νου Γανωτή, φιλολόγου-συγγραφέως

περιφορά των ανθρώπων. Τα παιδιά μετά τις γυναίκες μαθαίνουν γρήγορα τα "δικαιώματά" τους και τα διεκδικούν. Οι γονείς πανικόβλητοι, γιατί δεν έχουν τα πρακτικά μέσα του περιορισμού τους, εκλιπαρούν κάποια υπακοή, κάποια αναγνώριση. Και είναι γι' αυτό πράγματι αξιολύπητοι οι γονείς στην εποχή μας.

Κι όμως παραμένει αναμφισβήτητο ότι οι γονείς έχουν γεννήσει αυτά τα παιδιά, έχουν ταλαιπωρηθεί πολύ και συχνά πάρα πολύ, για να τα μεγαλώσουν, τα αγαπούν και κάνουν θυσίες γι' αυτά, αγωνιούν για την τρωινή και μελλοντική επιβίωσή τους κι έχουν και μια πείρα έτσι κι αλλιώς μεγαλύτερη απ' τα παιδιά τους. Λοιπόν, ύστερ' απ' όλα αυτά, γιατί δεν μπορούμε να συνεννοηθούμε με τα παιδιά μας;

Ζητούμε από τα παιδιά μας να δεχτούν και να "φορέσουν" ένα συντηρητικό μοντέλο, που εμείς το οικοδομήσαμε από φόβο του αγνώστου, από οκνηρία για επίμονες αναζητήσεις, από αυτάρκεια της προσωπικής μας ευημερίας. Και είναι φυσικό τα παιδιά μας, που δεν έχουν τις δικές μας προϋποθέσεις, να απωθούν αυτό το μοντέλο.

Βέβαια, οι νέοι μας δεν μπορούν να αμφισβητήσουν τη σχέση παιδιών προς γονείς. Αυτό έχει και ψυχολογική, ακόμα και βαθύτερη ανθρωπολογική κατοχύρωση. Γι' αυτό χρειάζονται κι επιχειρήματα, απ' ενός για να εξηγήσουν στον εαυτό τους, γιατί δεν αισθάνονται τη γλυκιά εξάρτηση του παιδιού απ' το γονιό του, και δεύτερον, για ν' απαντήσουν στον καθημερινό ελεγχό που ακούουν από πολλούς και βλέπουν στο πληγωμένο βλέμμα της μάνας τους. Βέβαια τα επιχειρήματα ποτέ δεν πείθουν τις καρδιές, αλλά τουλάχιστον οπλίζουν με λόγια τα χείλη.

Πρώτα τα παιδιά διαπιστώνουν ότι, όλοι οι μεγάλοι είναι επαναστατημένοι εναντίον κάθε εξουσίας και κάθε πατρότητας. Στο στόμα του κάθε πολίτη βλέπεις την γκριμάτσα της απαξίωσης κάθε αρχής και εξουσίας. Μέσα σ' αυτό το κλίμα της κοινωνίας η ανταρσία των παιδιών φαίνεται πολύ άθωα.

Εκείνο όμως που σκληραίνει ιδιαίτερα τις παιδικές ψυχές είναι η **διαπίστωση της εν μέρει ή και εν όλω απόρριψης του ενός γονιού από τον άλλον.** Και στην εποχή μας με τα πάμπολλα διαζύγια και τις διαστάσεις λίγα παιδιά έχουν το προνόμιο να μην παίρνουν απ' τους γονείς τους το παράδειγμα και την παρακίνηση της ανταρσίας.

Όταν το μεγάλο παιδί διαπιστώνει ότι όλη η κοινωνία είναι καταμαγεμένη από το σεξ, όπως φαίνεται από τις συζητήσεις, τις ταινίες, το εμπόριο, τις «σχέσεις» των παν-

τρεμένων τις εξωσυζυγικές που δεν κρύβονται πια, όταν τα ντυσίματα και οι πόζες ιδιαίτερα των γυναικών κρίνονται από το πόσο σέξυ είναι, ποιος και πώς θα το συγκρατήσει από τις πρώιμες «σχέσεις» του; Και ακόμα θα ρωτήσει το παιδί γιατί να συγκρατήσει τις ορμές του, που από το νηπιαγωγείο κι από τα παιδικά κόμιξ έχει μάθει να περιεργάζεται με όλες τις ευλογίες των μεγάλων;

Μπορούμε μόνο να πείσουμε τους μη προνομιούχους γόνους πλουσιών οικογενειών να δουλέψουν σκληρότερα, για να πάρουν το όπλο της γνώσης, έτσι ώστε να ανήκουν πια στην προνομιούχο τάξη με τα ψηλά εισοδήματα. Και βλέπουμε τα παιδιά αυτό το μάθημά μας να το δέχονται και να παλεύουν με το διάβασμα να μπουέ στις προνομιούχες σχολές. Να κι ένα πράγμα, που δεν έχουμε παράπονο από τα παιδιά μας!...

Τα παιδιά των πλουσιότερων οικογενειών δυσκολότερα στρώνονται στο διάβασμα, γιατί με την οικονομική τους ευχέρεια πέφτουν γρηγορότερα στις ηδονές και δεν έχουν και αγωνία για το μέλλον.

Βέβαια, περιέγραψα τη μελανότερη μορφή, που μπορούν να πάρουν και παίρνουν συνήθως τα πράγματα. Και μάλιστα στις ακραίες αυτές περιπτώσεις δεν ακούγονται και πολλά παράπονα, ούτε πηγαίνουν οι γονείς να καταρτίσουν σε σχολές γονέων. Αποτελούν το μέρος της κοινωνίας, που έχει σκληρυνθεί αμετανόητα και με την αλαζονεία ότι αποτελεί το ηγετικό και πετυχημένο μέρος της κοινωνίας δεν θέλει να προβληματιστεί για το αν έχει δίκιο ή όχι. Αυτοί είναι οι αστοί με συνείδηση και φιλοσοφία αστική και όσοι είναι και πλουσιότεροι είναι οι λεγόμενοι μεγαλοαστοί.

Ακολουθεί ένα μεγάλο επίσης μέρος του πληθυσμού, που ενώ κολυμπάει μέσα στο κλίμα της αστικής κοινωνίας και ομολογεί

την αστική φιλοσοφία, διατηρεί κάποιες αμνήσεις της παραδοσιακής κοινωνίας με κάποιες ηθικές αναστολές και με κάποια τυπική έστω ευσέβεια. Κι αυτοί είναι εκείνοι που έχουν τις πολλές και οδυνηρές συγκρούσεις με τα παιδιά τους, γιατί τα παιδιά αισθάνονται το κλίμα της αστικής κοινωνίας κι έχουν αποδεχτεί τη φιλοσοφία μέσα στο ρεύμα του προοδευτισμού, που κυριαρχεί στο κοινωνικό περιβάλλον.

Οι γονείς βλέπουν έντρομοι τη συνοχή της οικογένειας να χάνεται και τα παιδιά να φτιάχνουν πλέον εκτρώματα οικογενειακών σχημάτων, που εγκαινιάζουν μια πρωτόγνωρη αθλιότητα στην κοινωνία, όχι την αθλιότητα την οικονομική, όπως την ξέραμε οι παλιότεροι, αλλά την αθλιότητα των σχέσεων χωρίς αγάπη, χωρίς έθος για το μέλλον, την αθλιότητα της εύκολης αλλαγής προσώπων. Και αν θέλουν οι γονείς να κλείσουν τα μάτια τους και να δεχτούν ως αναπόφευκτη την κατάσταση, τους συντριβεί το καταθλιμμένο πρόσωπο των παιδιών τους, οι εμφανείς νευρασθενικές εκδηλώσεις. Αυτοί είναι οι νέοι που γεμίζουν τις ψυχιατρικές κλινικές και τσαλακρώνουν το ευπρεπές πρόσωπο της οικογένειας και την ταλαιπωρούν και την καταδεύουν.

Τα παιδιά αυτά ζουν έντονα τη σύγκρουση των επιθυμιών τους με απαγορεύσεις που προέρχονται από ιδέες, αξίες, κοινωνικές επιταγές απρόσωπες. Η άτεγκτη δικαιοσύνη των γονιών τα μονιμοποιεί στην κατάσταση του ενόχου και η απρόσωπη κοινωνία στην κατάσταση του ισόβιου ασθενούς.

Μ' αυτά τα παιδιά τους ζητούν να συνεννοηθούν οι γονείς προβάλλοντας την απαραίτητη συμμόρφωσή τους σε κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς, υγιεινής και προπαντός στην ανάγκη να παίρνουν τα χάπια τους. Συνήθως τα παιδιά αυτά αρνούνται να πάρουν τα χάπια, που τους έδωσε ο γιατρός, γιατί κάτι τους πληροφορεί μέσα τους πως η αρρώστια τους δεν θεραπεύεται με χάπια. Είναι θέμα σχέσεων με το οικογενειακό περιβάλλον και θέμα φιλοσοφίας της ζωής.

Συμβαίνει σε οικογενειακά πλαίσια αυτό, που ζουν οι άνθρωποι σε απολυταρχικά καθεστώτα. Ένα αόρατο κατεστημένο τρομοκρατεί τα άτομα, που μάλιστα επιμένει να τα αγνοεί ως πρόσωπα. Τα τρομοκρατεί επιβάλλοντας την καταστολή βασικών ή και ακραίων επιθυμιών τους και βυθίζει τους πάντες και τα πάντα στην ανασφάλεια. Βέβαια, δεν είναι μόνο η οικογένεια ο νοσογόνο παράγοντας που στέλνει τους νέους στους ψυχιάτρους. Ολόκληρη η κοινωνία λειτουργεί έτσι απρόσωπα, επικαλούμενη νόμους και ιδέες και θεσμούς, που δημιουργούνται από οργανισμούς και υπουργεία. Κι έχουμε την αναπαυτική ιδέα ότι, όσοι δεν καταφεύγουν στους ψυχιάτρους είναι ακόμα υγιείς.

Συνεχίζεται

Ο Σύλλογος τολμά και προτείνει: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ (2014-2019)

Συνέχεια απ' την 1η σελ.

εμποδίων από μεμονωμένα άτομα.

4° Δημιουργία παιδείας για αποδοχή νέων κατοίκων στο χωριό. Φορείς όπως η Μητρόπολη θα βοηθούσαν σημαντικά για αλλαγή νοοτροπιών.

3. Ποια στοιχεία – χαρακτηριστικά, θεωρείτε σαν συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής σας και τα οποία μπορούν να αναδειχθούν υπέρ της γενικότερης ανάπτυξης της περιοχής.

1° Το εξαιρετικό και μοναδικό ανάγλυφο του τόπου. Το χωριό είναι επίσης παραποτάμιο και παραλίμνιο. Η απόσταση από το Καρπενήσι δεν είναι μεγάλη.

2° Η επισκευή και η ανάδειξη των 2 πέτρινων τοξωτών γεφυρών θα σηματοδοτήσει περαιτέρω δράσεις ανάδειξης του τόπου για να προσελκύει επισκέπτες.

3° Η διάνοιξη των μονοπατιών των προγόνων θα διευκολύνει την πρόσβαση σε όλη την περιοχή ακόμη και σε απρόσιτα μέρη.

4° Το κλίμα του χωριού είναι ήπιο σε σχέση με άλλες περιοχές. Άτομα όλων των ηλικιών και δυνατοτήτων δύναται να παραμείνουν εκεί όλη τη διάρκεια του έτους.

5° Η επαναφορά της υδροδότησης που έχει ανατραπεί από τεχνικές επεμβάσεις, ο καθαρισμός των αυλακιών του νερού θα αναθερμάνει την αγάπη για τις αγροτικές δραστηριότητες ανθρώπων που αντιμετωπίζουν δύσκολες οικονομικές καταστάσεις.

Γενικές παρατηρήσεις / Σχόλια Έχοντας υπόψη ότι ο πολιτισμός ενός τόπου καθορίζεται από τη θέση του απέναντι στον ξένο, ο πολιτιστικός μας σύλλογος έχει αναλάβει από το 2006 την επισκευή ενός μικρού πέτρινου ξενώνα, που ταυτόχρονα θα στεγάσει και το καφενείο, που δεν υπάρχει σήμερα.

Ζητάμε τη στήριξή σας στην δύσκολη πορεία μας που ταυτόχρονα σηματοδοτεί προς όλους την υποχρέωση που οφείλουμε, ως ενεργοί πολίτες, στα έργα των προγόνων.

Αυτά τα έργα, όταν αξιοποιηθούν και οφέλη θα παρέχουν και θα νοσηματοδοτούν με την παρουσία τους το δικό μας σύντομο πέρασμα από τον τόπο. Η μελέτη των πέτρινων γεφυρών του χωριού μας έχει ετοιμαστεί από τον κ. Ν. Χαντζόπουλο. Βρίσκεται στα αρχεία του Δήμου Καρπενησίου.

Περιμένουμε την ένταξή τους σε χρηματοδοτικά προγράμματα για την επισκευή τους. Ένα έργο, που θα συμβάλει στην ανάπτυξη του χωριού μας και στην αλλαγή της στάσης πολλών εναντι του τόπου καταγωγής των.

Η Γιορτή της Μητέρας

Την Άνοιξη οι αρχαίοι Έλληνες είχαν αφιερώσει στη θεά **Γαία** - μητέρα γη - μια γιορτή. Ήταν η πρώτη μορφή εορτασμού της μητέρας. Αργότερα στη **Ρέα** στην κόρη της **Γαίας**, η οποία ήταν μητέρα του **Δία**.

Η ιδέα για την καθιέρωση της γιορτής της μητέρας ανήκει στην Αμερικανίδα **Άννα Τζάρβις** (1864-1948), η οποία αφιερώσε τη ζωή της στην αναγνώριση της συμβολής της μητέρας στην κοινωνική ζωή. Μετά από πολλούς αγώνες το 1907 κατάφερε να καθιερωθεί η ημέρα της Μητέρας.

Στην Ελλάδα για πρώτη φορά γιορτάστηκε η γιορτή της μητέρας στις 2 Φεβρουαρίου 1929 μαζί με την γιορτή της Υπαπαντής. Το 1960, όμως, μεταφέρθηκε την δεύτερη Κυριακή του Μαΐου. Η μητέρα είναι το πολυτιμότερο, το ωραιότερο πλάσμα του κόσμου, που όλοι χρωστάμε την ύπαρξή μας και την πορεία μας στη ζωή. Είναι μια ανάσα που αγωνιά και μας σκέφτεται κάθε στιγμή.

Η μάνα είναι συμπαράστατης στους αγώνες των παιδιών και της οικογένειας, της πατρίδας. Μάνα, μητέρα, μαμά, όπως και να την ονομάσουμε,

είναι η γλυκύτερη λέξη του κόσμου, είναι η κόλλα που κρατά ενωμένη την οικογένεια, είναι η αγνή αγάπη και παντοτινή, η στοργή και "θυσία".

Ο άνθρωπος σε μια δύσκολη στιγμή της ζωής του ζητά βοήθεια από την μάνα όλου του κόσμου, την Παναγία. Είναι η πρώτη λέξη, που έρχεται στο στόμα του. Αυτή, που έφερε στον κόσμο τη ζωή, τον Χριστό. Είναι μεσίτρια, βοηθός και συμπαράστατης του. Τον πονά, τον καταλαβαίνει και αυτός την αναζητά. Όποτε έχει ανάγκη την εμπιστεύεται.

Ένα ποιντικό παλιό τραγούδι μας λέει τα καταπληκτικά λόγια: **«Όταν γερνά η μάνα κι άλλο δεν μπορεί τότε θέλει δοθήθεια, τότε θέλει ζωή και όταν έρθει η ώρα και άλλο δεν ζει, άμα δεν κάνεις το χρέος σου θα καίεται η ψυχή».**

Η μάνα είναι κρύο νερό και στο ποτήρι δεν μπαίνει. Η μάνα είναι βράχος, είναι βουνό, στη δύσκολη την ώρα «μανίτσα μου» θα πεις. Η μάνα είναι το στήριγμα στη χαρά, το κλαδί, η παντοτινή αγάπη, που βρίσκεται στη γη. Όλοι πρέπει να ξέρουν σε τούτη τη ζωή χωρίς της μάνας την ευχή κανείς δεν βλέπει προκοπή.

Η καρδιά της μάνας

Με ιδιαίτερη χαρά δημοσιεύουμε το ποίημα του Γάλλου ποιητή Ρισπέν, που μας έστειλε ο αγαπητός μας δάσκαλος Γιάννης Αρχοντής, τον οποίο ευχαριστούμε.

Ένα παιδί, μοναχοπαιδί, αγόρι, μιας μάγισσας αγάπησε την κόρη.

«Δεν αγαπώ εγώ, του λέει, τα παιδιά, μα αν θέλεις να σου δώσω το φιλί μου, της μάνας σου να φέρεις την καρδιά, να ρίξω να τη φάει το σκυλί μου».

Τρέχει ο νιος της μάνα του σκοτώνει και την καρδιά τραβάει και ξεριζώνει και τρέχει να την πάει, μα σκοντάφτει και πέφτει ο νιος κατάχαμα με δαύτη.

Κυλάει ο νιος και η καρδιά κυλάει και την ακούει να κλαίει και να μιλάει. Μιλάει η μάνα στο παιδί και λέει: «Εχτύπησε αγόρι μου;» και κλαίει.

Παπαρουσιώτικοι αντίλαλοι

Τρίμηνη έκδοση του Συλλόγου των Απανταχού Παπαρουσιωτών Ευρυτανίας
 Εκδότης - Δ/ντής: Βλασσόπουλος Παν.
 Κυκλάδων 86 Πετρούπολη 13232
 τηλ.: 210-5018876
 ΑΦΜ: 998962824 ΔΟΥ: Β' Περιστερίου
 Ηλεκτρονική σελιδοποίηση:
 Εκδόσεις - Γραφικές Τέχνες
 Καρπούζη Αριστεά & Υιοί Ο.Ε.
 Θεοδοσίου 23 Ίλιον
 Τηλ.-Fax: 210-2619003 & 210-2619696
 e-mail: karpouzi@otenet.gr

Σκόρπιες σκέψεις

Σώπα μη μιλάς!

Ένα ποίημα του Αζίζ Νεσίν

Σώπα, μη μιλάς, είναι ντροπή
κόψ' τη φωνή σου
σώπασε επιτέλους
κι αν ο λόγος είναι αργυρός
η σιωπή είναι χρυσός.

Τα πρώτα λόγια που άκουσα από παιδί
έκλαιγα, γέλαγα, έπαιζα μου λέγανε:
«σώπα».

Στο σχολείο μου κρύψαν την αλήθεια τη μισή,
μου λέγανε: «εσένα τι σε νοιάζει; Σώπα!»

Με φιλούσε το πρώτο κορίτσι που ερωτεύτηκα και μου λέγανε:
«κοίτα μην πεις τίποτα, σσσσ... σώπα!»

Κόψε τη φωνή σου και μη μιλάς, σώπαινε.
Και αυτό βάσταξε μέχρι τα είκοσι μου χρόνια.

Ο λόγος του μεγάλου
η σιωπή του μικρού.

Έβλεπα αίματα στο πεζοδρόμιο,
«Τι σε νοιάζει εσένα;», μου λέγανε,
«θα βρεις το μπελά σου, σώπα».

Αργότερα φωνάζανε οι προϊστάμενοι
«Μη χώνεις τη μύτη σου παντού,
κάνε πως δεν καταλαβαίνεις, σώπα».

Παντρεύτηκα, έκανα παιδιά,
η γυναίκα μου ήταν τίμια κι εργατική και
ήξερε να σωπαινει.
Είχε μάνα συνετή, που της έλεγε «Σώπα».

Σε χρόνια δισεκατα οι γονείς, οι γείτονες με συμβουλευσαν:
«Μην ανακατεύεσαι, κάνε πως δεν είδες τίποτα. Σώπα».
Μπορεί να μην είχαμε με δ'αυτούς γνωριμίες ζηλευτές,
με τους γείτονες, μας ένωνε, όμως, το Σώπα.

Σώπα ο ένας, σώπα ο άλλος, σώπα οι επάνω, σώπα οι κάτω,
σώπα όλη η πολυκατοικία και όλο το τετράγωνο.
Σώπα οι δρόμοι οι κάθετοι και οι δρόμοι οι παράλληλοι.
Κατάπιε τη γλώσσα μας.
Στόμα έχουμε και μιλά δεν έχουμε.
Φτιάξαμε το σύλλογο του «Σώπα»
και μαζευτήκαμε πολλοί
μία πολιτεία ολόκληρη, μια δύναμη μεγάλη, αλλά μουγκή!

Πετύχαμε πολλά, φτάσαμε ψηλά, μας δώσανε παράσημα,
τα πάντα κι όλα πολύ.
Εύκολα, μόνο με το Σώπα.
Μεγάλη τέχνη αυτό το «Σώπα».

Μάθε το στη γυναίκα σου, στο παιδί σου, στην πεθερά σου
κι όταν νιώσεις ανάγκη να μιλήσεις ξεριζώσε τη γλώσσα σου
και κάν' την να σωπάσει.
Κόψ' την σύρριζα.
Πέτα την στα σκυλιά.
Το μόνο άχρηστο όργανο από τη στιγμή που δεν το μεταχει-
ρίζεσαι σωστά.

Δεν θα έχεις έτσι εφιάλτες, τύψεις κι αμφιβολίες.
Δε θα ντρέπεσαι τα παιδιά σου και θα γλιτώσεις από το
βραχνά να μιλάς,
χωρίς να μιλάς να λες «έχετε δίκιο, είμαι σαν κι εσάς»
Αχ! Πόσο θα 'θελα να μιλήσω ο κερατάς.

Και δεν θα μιλάς,
θα γίνεις φαφλατάς, θα σαλιαρίζεις αντί να μιλάς.

Κόψε τη γλώσσα σου, κόψ' την αμέσως.
Δεν έχεις περιθώρια.
Γίνε μουγκός.
Αφού δε θα μιλήσεις, καλύτερα να το τολμήσεις.
Κόψε τη γλώσσα σου.

Για να είσαι τουλάχιστον σωστός στα σχέδια και στα όνειρά
μου
ανάμεσα σε λυγμούς και σε παροξυσμούς κρατώ τη γλώσσα
μου,
γιατί νομίζω πως θα 'ρθει η στιγμή που δεν θα αντέξω
και θα ξεσπάσω και δεν θα φοβηθώ και θα ελπίζω
και κάθε στιγμή το λαρύγγι μου θα γεμίζει με ένα φθόγγο,
με έναν ψιθυρο, με ένα τραύλισμα, με μια κραυγή που θα μου
λέει:
ΜΙΑΑ!.....

ΠΤΥΧΙΑ ΚΑΙ ΜΟΡΦΩΣΗ

Δύο μεγάλες μαγικές λέξεις που στην εποχή μας κρύβουν πολύ δύναμη μέσα τους και τις χρησιμοποιούμε καθημερινά με τους συνανθρώπους μας στις συζητήσεις, αλλά και εφαρμογή ως εργαλεία στις δουλειές μας. Χωρίς αυτά τα προσόντα, αυτά τα «εργαλεία», χωρίς αυτό το «όπλο» δεν μπορεί ο άνθρωπος να μπει στο στίβο της ζωής και να πετύχει κάτι. Πάει η εποχή που όποιος τελειώνει το Δημοτικό λέγαμε, αυτός ξέρει γράμματα. Και όταν τελειώνει το τότε εξατάξιο Γυμνάσιο, αυτός, ήταν Ακαδημαϊκός Πολίτης! Όταν δε πήγαινε και τελειώνει το Πανεπιστήμιο, ε, αυτός πια ήταν επιστήμων! Ήταν δάσκαλος, καθηγητής, δικηγόρος, γιατρός, μηχανικός και τόσα άλλα. Όλα αυτά που λέμε ήταν τότε, για το ανδρικό φύλο. Η γυναίκα ... δεν χρειαζόταν γράμματα. Η γυναίκα ήταν για τις δουλειές του σπιτιού, τα πράματα και τα παιδιά. Ήταν η καλή σύζυγος, η καλή μητέρα και η καλή νοικοκυρά. Σήμερα όμως τα πράγματα έχουν αλλάξει. Δεν υπάρχει επάγγελμα, επιστήμη, τέχνη και Δημόσια Υπηρεσία που να μην είναι μέσα – και ίσως πρώτη – η γυναίκα.

Ας επανέλθουμε όμως στο θέμα μας: **Πτυχία και Μόρφωση**. Αυτές οι λέξεις έχουν βάθος και σοβαρότητα. Γι' αυτό χρειάζεται προσοχή στην ερμηνεία και πολύ περισσότερο στην εφαρμογή στην καθημερινή μας ζωή. Αξίζει λοιπόν ο κόπος το άρθρο τούτου να το αφιερώσουμε σ' αυτό. Στην καθημερινή μας ζωή τις δυο αυτές λέξεις τις συνοψίζουμε σε μία: **ΜΟΡΦΩΣΗ**. Αν κάποιος είναι κάτοχος πτυχίου

Ανωτέρας Σχολής, λέμε αυτός είναι μορφωμένος. Αν μάλιστα κατέχει πολλά πτυχία, τότε αυτός είναι πολύ μορφωμένος! Θεωρώ βέβαια ότι ο κάτοχος πτυχίου ή πτυχίων Ανωτέρων Σχολών, ότι είναι γραμματισμένος. Ίσως και πολυμαθής. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι οπωσδήποτε είναι και μορφωμένος. Μπορούν βέβαια να συνυπάρξουν και τα δύο στη ζωή των ανθρώπων. Κι αυτό θα ήταν καλό, το τέλειο για όλους: Για την οικογένεια και για το έθνος μας! **Ο μορφωμένος άνθρωπος δίνει στο νου του και στη καρδιά του τα γράμματα, αλλά τα δένει με το είναι του, με την ηθική και την ψυχική μόρφωση**. Ένας, μόνο γραμματισμένος άνθρωπος, μπορεί να γίνει κακός και κλέφτης και εγκληματίας. Κι αυτό το βλέπουμε περίτρανα σήμερα στη ζωή μας. **Ενώ, ένας ηθικά μορφωμένος και με φόβο Θεού άνθρωπος, όχι μονάχα αποφεύγει και δεν συμμετέχει στο κακό, αλλά και προσπαθεί με κάθε τρόπο να είναι το φως του κόσμου για το καλό και το αλάτι που θα συγκρατήσει τη σύψη της κοινωνίας**. Γι' αυτό, μορφωμένος, μπορεί να είναι και ένας λιγογράμματος άνθρωπος, που είναι όμως ψυχικά, πνευματικά και κοινωνικά καλλιεργημένος. **Η ηθική μόρφωση είναι η βάση της κοινωνικής και της πολιτικής ανόρθωσης του έθνους μας**, έλεγε, ο Ι. Καποδίστριας. Ο μορφωμένος άνθρωπος είναι παντού ωφέλιμος επειδή στηρίζει τη ζωή του στην «...εν παιδεία και νοουθεσία Κυρίου» Εφεσ. 6,4

Δημήτρης Φαλλής (Καλλιεύς)

ΤΟ ΨΑΡΕΜΑ ΚΑΙ Η ΜΟΙΡΑΣΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Αναδημοσίευση από την εφημ. ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ ΝΕΑ/ 13-5-2015

Αληθινό πανηγύρι το ψάρεμα στο ποτάμι. Νόστιμο ψάρι η ποταμίσια, η γνήσια πέστροφα. Όλοι τη λιχουδεύονται κι όλοι την κυνηγάνε. Πολλά τα μέσα. Διχτυα – παρακλάδια – δυναμίτες – δηλητήρια, ακίστρια, καλαμωτές κ.α. επιτρεπτά κι ανεπιτρεπτά. **Εμείς παλιότερα, που οι νόμοι δεν μας έφταναν, δυο τρόπους είχαμε για το ψάρεμα, τα παρακλάδια και το φαρμάκωμα**. Τι ήταν τα παρακλάδια; Ήταν το νερό του ποταμιού που χώριζε στα δυο. Στο σημείο που χώριζε γινόταν ένα πρόχειρο ανάχωμα που γύριζε το νερό όλο προς το ένα μέρος και τα ψάρια μένανε στην στεριά ή σε λίγο νερό και ήταν εύκολο το ψάρεμα.

Άλλος τρόπος ήταν το φαρμάκωμα του νερού του ποταμιού. Σ' αυτό λάβαινε μέρος όλο το χωριό και γινόταν με κοινή απόφαση και μυστικά μην το μάθει η Αστυνομία, το Δασαρχείο και τα γειτονικά χωριά. **Από την παραμονή καθένας έπρεπε να πάρει το σακί του και να πάει σε ένα μέρος που έβγαζε ένα χόρτο που το λέμε γαλατσίδα**. Αυτό το χόρτο βγάζει ένα πηχτό υγρό σα γάλα, που είναι φοβερό δηλητήριο. Το ξεριζώμα και η συγκέντρωση της γαλατσίδας γίνονται με μεγάλη προσοχή. **Αν από αυτό το γάλα πάει στο μάτι τυφλώνεσαι. Στο σώμα κάνει φουσκάλες**.

Όταν γεμίσει το σακί, 40 – 50 κιλά, τότε το μεταφέρουν στο ποτάμι και αρχίζει το χτύπημα, για να χύσει η γαλατσίδα όλο το γάλα της. Κι εδώ χρειάζεται τέχνη και προσοχή. Το χτύπημα γίνεται απάνω σε σκληρή, χοντρή πέτρα με μακριά ξύλα που έχουν σχήμα μισής βαρειάς προεκταμένης. Για να γίνει πιο γρήγορα το στούμπισμα ρίχνουν απάνω στη γαλατσίδα άμμο και λίγο χώμα για να απορροφάει το γάλα. Το στούμπισμα είναι πολύ κοπιαστικό. Για να στούμπισεις ένα σακί γαλατσίδα θέλεις 2 – 3 ώρες. Μα και το στούμπισμα δεν είναι δουλειά, είναι, ή καλύτερα ήταν, σωστό πανηγύρι κάτω από τα πλατάνια με τη συντροφιά όλου του χωριού, τα αστεία κλπ.

Κατά το μεσημέρι όλα ήταν έτοιμα και το νερό κάπως ζεστό. Ότι πρέπει να ρίξουν το φαρμάκι. Με τα σακιά επί ωμου, χωρίς παντελόνια, οπλιμέ-

νοι με χατζάρια, με το σακκούλι στον ώμο ξεκινάει όλη η παρέα να ρίξει το φαρμάκι. Άμα φτάσουν στο σημείο που έχουν αποφασίσει, ρίχνουν το σακί δεμένο μέσα στο νερό κι αρχίζουν να πατάνε με τα πόδια, για 10 – 15 λεπτά της ώρας, ώσπου να βγει όλο το δηλητήριο. Μετά αδειάζουν το σακί κι αρχίζει το ψάρεμα.

Τώρα όλοι παραφυλάνε στις άκρες του ποταμιού που θα βγουν τα ψάρια μισότερρα από το δηλητήριο κι εκεί τα χτυπούν ή τα πιάνουν με το χέρι και τα βάζουν στο σακκούλι.

Τα πιο ευπρόσβλητα ψάρια είναι οι πέστροφες. Πρώτες αυτές θα πληρώσουν το φόρο. Οι πιο ικανοί ψαράδες μπορεί να πιάσουν 5 – 7 κιλά ψάρια. Δεν είναι όμως όλα δικά τους, όσα πιάσουν. Τα ψάρια, είναι νόμος του χωριού, θα μοιραστούν εξ ίσου. Γι' αυτό, άμα τελειώσει το ψάρεμα θα στρωθούν τα άδεια σακιά κι απάνω τους θα αδειάσουν τα ψάρια. Οι πιο ειδικοί, συνέχεια, θα κάνουν τα μερίδια όσο μπορούν κανονικά. Όσοι έφεραν ένα σακί γαλατσίδα δικαιούνται μερίδιο από τα ψάρια. Υπάρχουν όμως και μερίδια που έχουν ένα κάπως μεγαλύτερο ψάρι. Ποιος θα το πάρει αυτό το μερίδιο; Δεν θα το πάρει ο ευνοούμενος, θα το πάρει ο τυχερός. Και ποιος είναι ο τυχερός; Ειδική διάταξη για τη μοιρασιά. Αμεροληψία. Εύκολος ο τρόπος. Ένας θα πάει να κρυφτεί πίσω από ένα πλατάνο να μη βλέπει τα ψάρια. Ένας άλλος θα δείχνει ένα μερίδιο ψάρια και θα ρωτάει τον κρυμμένο: Τίνος είναι αυτά; Απάντηση, του Κώστα. Αυτά της Μαρίας. Αυτά; Αυτά κι έτσι τελειώνει η μοιρασιά χωρίς παρεξήγηση. Σήμερα οι νόμοι είναι αυστηροί. Μόνο με τα δίχτυα επιτρέπεται το ψάρεμα. Τα παλιά έθιμα πάνε να σβήσουν.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΡΑΧΑΣ (ΠΑΝΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗ 6/1978)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

• Στις 5 Ιουνίου 2015 ο **Στέφανος Σουλδάτος** και η **Αγγελική Βλασοπούλου** απέκτησαν το 2ο αγοράκι τους.

Ευχόμαστε ολόψυχα να ζήσει.

• Στις 3 Μαρτίου 2015 έφυγε για το αιώνιο ταξίδι της η **Αγγελική (Κούλα)** σύζυγος του χωριανού μας **Ανδρέα Γουριώτη**, καταγόμενη από το χωριό Στένωμα Ευρυτανίας, το γένος Σκεντέρη.

Τα θεριά μας συλλυπητήρια στον απαρηγόρητο αγαπητό μας φίλο **Ανδρέα** και ευχόμαστε καλή ανάπαυση στην ψυχή της συζύγου του.

ΝΕΟΙ ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ

— Τον Δεκέμβριο του 2014 ο **Θανάσης Π. Βλασόπουλος** έλαβε το πτυχίο της Σχολής Φυσικοθεραπείας του ΤΕΙ Αθηνών.

— Τον Απρίλιο του 2015 η **Φωτεινή Π. Βλασοπούλου** έλαβε το πτυχίο της Ανωτάτης Νοσηλευτικής Σχολής Αθηνών.

— Τον Μάιο του 2015 η **Σταυρούλα Π. Βλασοπούλου** αποφοίτησε από την Ανωτάτη Σχολή Ψυχολογίας Αθηνών.

Τους ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

Εισφορές στο Σύλλογο

Έδωσαν από:

100€: Καλύβας Βαγγέλης, Τσώνος Γιώργος, Δ. Κιλτσόπουλος - Κ. Νικόπουλος

50€: Λαθούρης Γιάννης, Βλασόπουλος Παναγιώτης - Ντανά Ελένη - Βλασόπουλος Θανάσης - Βλασοπούλου Σταυρούλα

40€: Μανδραγώνη Αλεξάνδρα

30€: Τσιρώνης Γιώργος

20€: Δημόπουλος Κ. Γιώργος, Ντανά Κ. Μαρία, Κατεργάρης Νέστορας

10€: Ζηνέλης Δημήτρης, Μπριάνας Χρήστος, Σκεντέρης Σωτήρης

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΕΤΟΥΣ 2014

ΕΞΟΔΑ	
Εφημερίδα εκτύπωση	600,00€
Αποστολή εφημερίδας & ημερολογίων	832,25€
Ιστοσελίδα	66,32€
Ξενώνας	5.600,00€
Ημερολόγια	1.230,00€
Εκδηλώσεις	1.667,04€
Λογίστρια	50,00€
Δακτυλογράφηση μελέτης	50,00€
Λοιπά έξοδα	1.367,18€
ΣΥΝΟΛΟ:	11.462,79€

ΕΣΟΔΑ	
Συνδρομές	3.437,30€
Εισφορές	4.379,85€
ΣΥΝΟΛΟ	7.817,15€
Υπόλοιπο Χρεωστικό Ταμείου	- 3.645,64€

ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ 5-7-2015

Αποτελέσματα Ν. Ευρυτανίας

ΟΧΙ.....	55,89%
ΝΑΙ	44,01%
Αποχή	59,00%

Παπαρούσι

Εγγεγραμμένοι	280
Ψήφισαν	68
Εγκυρα	63
Ψήφισαν «ΟΧΙ»	30
Ψήφισαν «ΝΑΙ»	33

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ ΛΟΥΚΑΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ

“ΤΣΩΝΟΣ”®

ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΘ/ΔΑΣ • Τ.Κ. 35 017

Τηλ. 22360 31221 & 22360 31000 • Κiv. 6974 106567

ΑΥΤΟΓΑΣ

ΜΕΙΚΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΚΑΥΣΙΜΟΝ

Α.ΚΙΑΤΣΟΠΟΥΛΟΣ - Κ.ΚΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΟΕ

ΤΗΛ. 22310 79080

15ο ΧΛΜ ΛΑΜΙΑΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ

ΤΗΛ. 22310 46465

7ο ΧΛΜ Π.Ε.Ο. ΛΑΜΙΑΣ - ΣΥΛΛΙΔΑΣ

ΚΟΜΒΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

ΠΡΑΜΑΤΙΩΤΗ

ΚΩΣΤΑΣ ΠΡΑΜΑΤΙΩΤΗΣ

25ης ΜΑΡΤΙΟΥ 165 (ΣΤΑΣΗ ΚΑΨΗ) ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ
ΤΗΛ. ΓΡΑΦ.: 210 50 19 520 - 210 50 51 800 FAX
Κiv. 6978 999620